

Štórski ŽELEZAR

Leto XXII

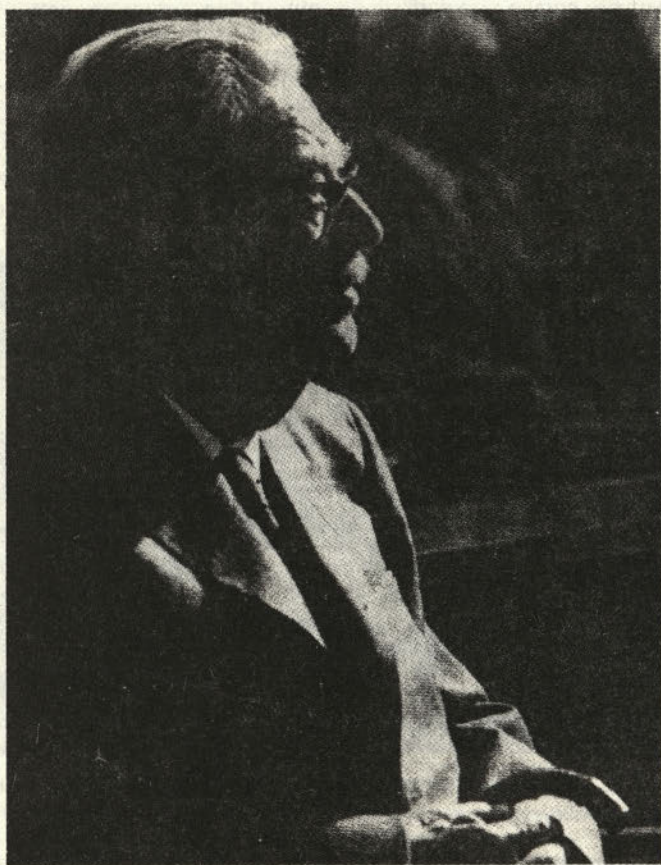
1983

JUNIJ

Št. 12

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

Narodni heroj Franc Leskošek-Luka

Neizprosna smrt nam je zopet ugrabila dragocenega človeka; v 86. letu je po dolgi bolezni umrl v Ljubljani narodni heroj Franc Leskošek-Luka. Izgubili smo neomajnega vojaka revolucije in partije, prvega komandanta slovenske partizanske vojske.

Že kot šestnajstleten delavec, kovinostrugar, se je vključil v sindikalno gibanje. Težko je bilo njegovo življenje, polno tegob, izpolnjeno z nenehnim težkim delom, z bojem, žrtvovanjem in odrekanjem. Toda vsi ti naporji so ga notranje krepili, vse tegobe je prenašal ponosno in častno, vse bolj se je predajal partiji in revoluciji. Ob koncu prve svetovne vojne se je pridružil borcem za severno mejo; po vojni je delal v različnih tovarnah v Sloveniji in se povsod boril za delavske pravice, proti zatiranju in izkoriščanju delavcev. Kot zagovornika delavskih pravic se ga dobro spominjajo mnogi kovinarski in tekstilni delavci, saj je bil organizator stavkovnega gibanja in neizprosni zagovornik delavskih zahtev. Med delavce je hodil neugnano, z vsem svojim bistvom in žarom, z vso svojo neizprosnostjo in upornostjo, ko je bilo treba dosledno vztrajati v borbi za izboljšanje položaja izkoriščanih. Dobro znan je bil posebno v Celju kot delavski zaupnik; pozneje v Ljubljani, ko je delal v Zvezi kovinarjev in postal tajnik zveze. Predlagal je boljše organiziranost, boj za višje plače, sklepanje kolektivnih pogodb, zaostren boj proti podjetnikom in še posebej politično izobraževanje delavcev. Razumljivo je, da je bil kot tak trn v peti oblastem in so ga pogosto zapirali. Ko mu je postalo pretesno doma, se je podal v Avstrijo, Nemčijo in na Češko, povsod si je nabiral novih izkušenj za delo v sindikatih in za dosledno vztrajanje pri zagovarjanju delavskih pravic. V Komunistično partijo Jugos-

lavije je bil sprejet že leta 1926. Vselej je bil tam, kjer je bilo najtežje in kjer je bilo treba z osebnim vzgledom spodbuditi in premakniti ljudi, pokazati pravo pot in cilje boja. Ko so fašistične horde prodrle v našo državo, se je tovariš Luka odločno in organizirano postavil v obrambo domovine. Kot komunist se je hitro uveljavil, saj je imel kot prvi sekretar KP Slovenije tudi dobre izkušnje. Po vdoru okupatorjev ga je centralni komite KPJ imenoval za člana svojega vojaškega komiteja. Ob napadu na Sovjetsko zvezo je centralni komite KP Slovenije ustanovil glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, za prvega komandanta pa je imenoval Franca Leskoška-Luko. Ker je bil zapisan revoluciji, na svoji poti ni poznal odmorov. Zato se je znašel tudi v povojnih težkih letih razvoja, graditve in obnove, vedno v središču dogajanj, s svojo tršato postavo, jasno besedo, neugnana, dosledno borben, strog, toda iskren in prostodušen, z izrednim poslušom za težave ljudi. Ob vseh težavnih zadolžitvah, preobložen z delom, se je vedno rad vračal v Celje, med svoje stare in nove sodelavce in jih bodril pri izvajanju odgovornih nalog pri obnovi in socialistični graditvi. Veselilo ga je, ko je videl, kako z žarom in ponosom rastejo nove tovarne, ladjedelnice in druga prepotrebna podjetja. Iz tistih časov nam bo postal v trajnem spominu kot vnet zagovornik obnove naše železarne, pri graditvi elektroplavža in jeklarne in sploh pri modernizaciji naše tovarne. Luka Leskošek je pač v vseh naporih obnove in graditve videl in z radostjo spoznaval plod dolgega in težkega boja, videl je izpolnitev sanj tisočev tovarišev, ki so dali življenje v bojih za osvoboditev dela in človeka, za srečnejšo prihodnost mladega rodu. Posebno se je zanimal za napredek in izboljšave v prizadevanjih industrijskih in ostalih delavcev, veliko je polagal pozornosti na izboljšave in izumiteljstvo, zato je pozorno spremljal delo in razvoj ljudske tehnike, bil je dolgoletni predsednik Ljudske tehnike Jugoslavije. Tovariš Luka je bil izreden sodelavec, učitelj in tovariš vsem, ki so z njim kakorkoli sodelovali pri njegovem intenzivnem javnem delovanju v politiki in gospodarstvu.

S smrtjo tovariša Leskoška-Luke smo izgubili človeka, ki je vse svoje življenje in delo vtikal v naš dosednji razvoj in v boj za osvoboditev dela.

OB 4. JULIJU – DNEVU BORCA

Ko so aprila 1941 okupatorji z vseh strani zasedli našo domovino in si prilastili posamezne pokrajine, so bili prepričani, da se bodo naši narodi vdali v usodo. S pomočjo domačih izdajalcev so ustanovili njim naklonjene kvizlinske vlade. Bili smo obsojeni na iztrebljenje. Pričeli so izseljevati zavedne Slovence v Pavelicevo NDH in v Nedićevo Srbijo, druge pa so nameravali potujčiti, za vedno pokoriti. No, pa so delali račun brez krčmarja. Člani polit-biroja CK Komunistične partije Jugoslavije so se po celodnevem posvetovanju v hiši Vladislava Ribnikarja 4. julija 1941 v Beogradu odločili za organiziran odpor; posamezni oboroženi napadi na okupatorjeve vojske, policaje in njihove pomočnike, ki so se vrstili po vseh pokrajinah naše dežele, naj prerastejo v VSELJUDSKI ODPOR. Udarne skupine so bile preimenovane v partizanske odrede, ki naj napadejo železniške proge, mostove in tovarne.

In začelo se je. Vse, kar je služilo sovražniku, je treba uničevati, zlasti pa njegovo živo silo. Odredi so dobili komandante in politične komisarje; vodstvo vstaje je dobilo Glavni štab narodno-osvobodilnih odredov Jugoslavije, ki ga je vodil tovariš Tito. To so bili izredno važni zgodovinski sklepi, ki so pomenili podlago za smotno, dobro organizirano borbeno pot iz strašnega položaja, v kakršnem so se znašli narodi Jugoslavije po aprilski izdaji in okupaciji naše dežele. Taka odločitev je vzbudila po vsem svetu presenečenje, zakaj jasno je bilo, da se narodi Jugoslavije niso sprijaznili s smrtno obsodbo, ki so jim jo pisali okupatorji. Dobro nam je znano, da so zasedbene oblasti segle po drastičnih ukrepih proti upornikom. Kljub vsemu se je upor širil iz meseca v mesec in v kratkem razdobju je postala vsa Jugoslavija eno samo bojišče, kjer so naši borci pisali najbolj krvavi, hkrati pa najslavnejši del zgodovine naših narodov. Nastajale so udarne brigade, ki so šele pokazale, kako trda je udarna pest naše revolucije, naša nova armada, ki nas je poviedla do končne zmage nad sovražniki. Z neomajno voljo in z zaupanjem v našo armado, njenega komandanta tovariša Tita in v Komunistično partijo Jugoslavije smo doživeli osvoboditev in se znašli tudi v povojni graditvi naše dežele in preobrazbe naše družbe.

4. julij je torej važen mejnik v naši NOV, zato ga slavimo kot Dan borca, kot praznik neuklonljivega in nepremagljivega ljudstva.

R. U.

Teze za problemsko konferenco ZKS Slovenskih železarn

SOZD Slovenske železarn je nastala z združitvijo Železarn Jesenice, Železarn Ravne in Železarn Store s predelovalnimi organizacijami Verigo Lesce, Plamen Kropa, Žična Celje in Tovil Ljubljana. Sestavljena organizacija ima v svojem sestavu tudi Metalurški inštitut kot znanstveno raziskovalno organizacijo in Interno banko. V sestavljeni organizaciji je zaposlenih več kot 18 tisoč ljudi. V letu 1982 je bilo proizvedenih 795 tisoč ton jekla; skupna blagovna proizvodnja pa je znašala 771 tisoč ton. Ta proizvodnja pomeni 17 % skupne proizvodnje črne metalurgije v Jugoslaviji. S to proizvodnjo, številom zaposlenih in ustvarjenim dohodkom ter izvoznimi rezultati predstavljajo Slovenske železarn eno največjih organizacij združenega dela v državi.

Ves čas razvoja Slovenskih železarn so pomembno vlogo v vseh oblikah nosili komunisti. Danes je v Slovenskih železarnah zaposlenih 1842 članov ZK, ki so organizirani v 87 osnovnih organizacijah. Sledeč zaključkom in usmeritvam kongresov ZKS in ZKJ so se tudi komunisti v SOZD organizirali v akcijskih konferencah. Te akcijske konference delujejo v vseh treh železarnah in v Verigi Lesce. Pomembno vlogo nosijo komunisti tudi pri izgrajevanju družbenoekonomskih odnosov v sredinah, kjer so locirane delovne organizacije.

Sledeč zavesti, da je nadaljnje utrjevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov in uveljavljanje učinkovite samoupravne organiziranosti v SOZD Slovenske železarn neposredno odvisno od sposobnosti komunistov, da kritično ocenimo svojo aktivnost in dosežene rezultate ter na osnovi potrebe po večji akcijski učinkovitosti, smo se komunisti v slovenskih železarnah odločili, da pristopimo k razvijanju problemske konference. Ta metoda dela, ki bo okrepila povezanost in enotnost komunistov, bo pot, ki naj v tem gospodarskem trenutku odgovori na ključna vsebinska vprašanja, ki se nanašajo na združevanje dela in sredstev, razvoj samoupravnih odnosov, izvajanje skupnih razvojnih programov, razreševanje problemov izvoza, delitev po delu, odnose svobodne menjave dela, predvsem pa se bomo na ta način organizirano vključili v najpomembnejše procese, ki se odvijajo tako v samih delovnih organizacijah, sestavljeni organizaciji, kot tudi širši družbeni sredini.

I. Nekateri elementi za oceno vloge SOZD Slovenske železarn kot interesne celote v njo združenih delovnih organizacij

1. Sestavljena organizacija združenega dela Slovenske železarn je ena od tistih SOZD, ki so upravičile svoj obstoj. Od začetnih težav ob združitvi železarn leta 1969 smo stalno dopolnjevali koncept in funkcije SOZD. Tako danes v SOZD oblikujemo skupno poslovno in razvojno politiko, se usklajeno vključujemo v oblikovanje politike in odločitve drugih gospodarskih in tudi negospodarskih subjektov. Izredno pomembna pridobitev je ustanovitev in funkcioniranje interne banke. Združevanje sredstev in uspešno poslovanje interne banke ima zlasti v zaostrenih gospodarskih razmerah izjemno veliko ekonomsko funkcijo. V SOZD je zagotovljena tudi večja ekonomska in socialna varnost delavcev itd.

2. Kljub globalno pozitivnim posledicam združitve v SOZD se na današnji stopnji razvoja odnosov kažejo nekatere slabosti oz. nedoslednosti. Nismo še dosegli optimalne delitve dela in specializacije. V materialnih tokovih znotraj SOZD prihaja do zastojev v medsebojnih dobavah, kar povzroča materialno škodo tako posameznim delovnim organizacijam, kot tudi SOZD kot celoti. Strokovne službe v DO so funkcijsko preslabo povezane v okviru SOZD, zato prihaja do neusklajenega izvajanja poslovne in razvojne politike v SOZD. Čeprav smo vložili velike napore, se še nismo dovolj čvrsto in dolgoročno povezali v ustrezne reprodukcijske celote. Zato moramo pristopiti, da se črna metalurgija, kovinsko predelovalna industrija in tehnična trgovina trajneje in razvojno povežejo.

3. Na področju družbenoekonomskih odnosov smo videli rezultate dosegli pri združevanju sredstev znotraj in zunaj SOZD. Združevanje sredstev po načelih udeležbe na skupaj ustvarjenem dohodku je osnovna in pretežna oblika združevanja sredstev. Svobodno menjavo dela pravkar proučujemo in jo bomo po potrebi dopolnili. Osnovni deficit družbeno-ekonomskih odnosov v okviru SOZD je odsotnost zahtevnejših dohodkovnih odnosov med delovnimi organizacijami v okviru SOZD, kot tudi izven. Kljub nekaterim poskusom še nismo uveljavili udeležbe na skupnem prihodku med DO v okviru SOZD, ki proizvajajo skupni proizvod. Eden izmed razlogov za tako stanje je v tem, da imajo DO različne koncepte skupnega prihodka in da smo v fazi, ko DO same iščejo najboljše rešitve za ureditev notranjih ekonomskih odnosov.

4. Na področju uresničevanja samoupravnih odnosov smo dosegli pomemben nivo funkcioniranja samoupravnih in izvršilnih organov SOZD in interne banke. Nismo zadovoljni z delegatskim pristopom, saj je problematika, o kateri odločajo organi SOZD, še prevečkrat le stvar delegatov v teh organih. Še vedno šepa obveščanje o rezultatih, problemih in odnosih v okviru SOZD. Kljub dogovoru, da bo dobila ta problematika vidnejše mesto v glasilih DO, problem še ni zadovoljivo rešen. Vsekakor mora biti razvojna in poslovna politika SOZD bolj pristopna na samoupravni in izvršilni organi DO, saj bo le tako imela ustrezno avtoriteto in odgovornost.

5. Aktualno je tudi vprašanje, na katerih področjih, in do kake mere uskladiti pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, ekonomske odnose znotraj DO itd. Že do sedaj smo usklajevali način in vsebino planiranja, višino osebnih prejemkov iz naslova materialnih stroškov in sklada skupne porabe, politiko letovanja itd. Kaže pa se potreba po bolj usklajenih rešitvah še na raznih drugih področjih. Zakon o združenem delu predvideva usklajevanje odnosov še v širših organizacijah, kot je SOZD. Zato moramo tem vprašanjem posvetiti večjo pozornost. Načelo nagajevanja po delu nas sili v usklajevanje oz. sprejem skupnih osnov razporejanja dohodka in čistega dohodka, kot tudi usklajenejšo metodo AOD. Večjo usklajenost bi morali doseči na področju delovnih razmerij, v konceptu skupnega prihodka in svobodne menjave dela itd. Pri tem je zelo pomembno, ali smo v vseh DO dejansko pripravljeni na določene uskladitve, saj je brez jasno in enotno izražene pripravljenosti vseh DO nesmiselno zapravljati čas za oblikovanje predlogov.

II. Temeljne naloge pri nadaljnjem razvoju samoupravljanja v SOZD Slovenske železarn

1. Vsebinski razvoj samoupravljanja v SOZD SŽ mora sloneti na nenehnem dograjevanju vloge in položaja delavcev SOZD, utrjevanja medsebojne povezanosti TOZD v DO in krepitevi medsebojne dohodkovne povezanosti DO. Zato bomo:

- materialne tokove znotraj SOZD uresničevali v odnosih skupnega prihodka oziroma dogovorjenih cen;
- združevali sredstva za vse dogovorjene in s skupnim planom opredeljene investicije z udeležbo v skupnem dohodku;
- opredelili in sprejeli poenoten sistem razporejanja čistega dohodka in delitve osebnih dohodkov;
- opredelili izvozno strategijo in pospeševali izvoz s sprejemom sistema stimuliranja izvoza in izvoznih programov;
- uresničevali delitev dela in specializacijo na dohodkovnih osnovah;
- dograjevali svobodno menjavo dela med delovnimi skupnostmi in TOZD.

2. Nadalje bomo krepili in razvijali poslovanje v interni banki kot pomemben del medsebojne družbenoekonomske povezanosti, ki smo ga organizirali v obliki posebnih finančnih služb. Preko teh služb bomo na osnovi sprejetih planov in dogovorov združevali sredstva za:

- financiranje investicijskih naložb, za katere se samoupravno dogovorimo, in pri katerih s sredstvi sodelujejo vse DO;
- financiranje tekočega poslovanja in za ohranitev likvidacije;
- financiranje skupnih poslovnih aktivnosti;
- pokrivanje občasnih in trajnejših primanjkljajev obratnih sredstev v DO;
- pokrivanje izgub;
- financiranje izvoznih aktivnosti;
- oblikovanje skupne likvidnostne rezerve v Interni banki.

Z združevanjem deviznih sredstev v okviru Interne banke bomo zagotavljali najprimernejšo porabo razpoložljivih deviznih sredstev ter skupno likvidnost.

3. Skupen plan in samoupravni sporazum o temeljih plana mora prerasati iz seštevka planov DO v novo kvaliteto na področju tehnološkega razvoja, skupnega poslovanja, usmerjanja blagovnih tokov, usklajevanja ekonomskih odnosov, s tujino ter medsebojne vzajemnosti in solidarnosti. V planu in sporazumu o temeljih plana morajo biti jasno opredeljeni načini in poti, kako bomo uresničevali skupno dogovorjeno strategijo, hkrati pa mora biti tudi jasno opredeljeno, pri katerih zadevah je samostojnost in avtonomnost članic SOZD omejena s skupno odgovornostjo do ostalih članic.

Elektroplavž ponoči (foto Simovič, DLT)

4. Oblike uresničevanja samoupravljanja, predvsem delegatski sistem znotraj SOZD, so še vedno preveč zaokrožene zgolj znotraj posameznih ravni. Zato bomo iskali in utrjevali take oblike in povezave, ki bodo na najbolj enostaven in nedvoumen način omogočale zagotavljanje interesov upravljalcev v odnosih medsebojne povezanosti, soodvisnosti in odgovornosti. V tej smeri je potrebno tudi več in odločnejše razvijati sistem medsebojne informiranosti.

5. Eno od odprtih vprašanj samoupravnega organiziranja v SOZD je premajhna funkcionalna povezanost delovne skupnosti skupnih služb in zaradi tega premajhna izkoriščenost znanstvenega, raziskovalnega, predvsem pa strokovnega potenciala. Zato je potrebno uresničiti teamsko delo na osnovi projektne organiziranosti.

III. Razvojne usmeritve

1. Srednjeročni načrt razvoja delovnih organizacij, in s tem tudi SOZD kot celote, moramo uresničevati dosledno po postavljenih osnovnih ciljih, čeprav v nekoliko daljšem časovnem obdobju, saj le tako:

- optimalno gospodarimo z razpoložljivimi proizvodnimi sredstvi;
- gospodarno investiramo že rezervirano amortizacijo in tekočo amortizacijo z akumulacijo v nova proizvodna sredstva;
- zagotovimo največjo socialno varnost zaposlenim, ker se izognemo nevarnostim velikih izgub zaradi zastarele tehnologije.

2. Oblikovanje dolgoročnih usmeritev razvoja SOZD Slovenske železarn je izjemnega pomena, saj moramo zaradi večletnega zaostajanja investiranja v osnovno proizvodnjo in njeno posodobitev izdelati alternativne programe, ki bi ob skromnih razpoložljivih investicijskih sredstvih omogočali nadaljnjo rast dohodka. Pri tem moramo:

(Nadaljevanje na 3. strani)

Teze za problemsko konferenco ZKS Slovenskih železarn

(Nadaljevanje z 2. strani)

- upoštevati tržne možnosti za naše sedanje in bodoče proizvode in dati prednost tistim, ki so najbolj iskani;
 - z delitvijo dela med delovnimi organizacijami doseči večjo učinkovitost delovnih naprav in vloženih sredstev;
 - z bilateralnimi sporazumi s preostalimi jugoslovanskimi železarnami doseči ustrežnejšo delitev dela in s tem znižati stroške proizvodnje v osnovnih proizvodnih zmogljivostih ter razširiti tržišče za naše proizvode;
 - izbrati tako razvojno usmeritev, da bo naša odvisnost od uvoza osnovnih surovin in energijskih virov v primerjavi s končno proizvodnjo čim manjša;
 - preoblikovati predelovalne proizvodne programe tako, da se bomo bolj enakovredno vključevali v mednarodno delitev dela.
3. Prednosti pri vlaganju bomo dajali razvoju in posodabljanju tehnologije pred vlaganji v povečanje proizvodnje. Pri tem se bomo zlasti:
- opirali na lastne raziskovalne kadre v proizvodnji in raziskovalnih delovnih enotah v DO ter jih s sistemom dela povezali v enotni razvoj SZ;
 - še v večji meri pritegnili k sodelovanju Metalurški inštitut in druge inštitute;
 - zavzemali za uspešnejše delovanje racionalizatorske in inovacijske dejavnosti na vseh področjih ter pospeševali prenos raziskovalnih dosežkov v prakso.

IV. Nekatere naloge pri nadaljnji krepitvi SOZD

1. Doseganje večje tehnološke in poslovne učinkovitosti, večje prilagajanje zahtevam domačega in tujega trga, dviga zahtevnost celotnega procesa poslovanja in pogojuje vzpostavitev enotnega informacijskega sistema, ki daje potrebne osnove za doseganje skupne naravnosti članic SOZD in ki hkrati opozarja na odstopanja od skupaj začrtane politike in sprejetih obveznosti,
2. Uspešno vključevanje v mednarodno delitev dela zahteva in predpostavlja usklajen in enoten nastop ter dolgoročno strategijo pri izvozu in uvozu osnovnih surovin. Dosedanje razdrobljeno nastopanje DU v mednarodni menjavi ne zagotavlja optimalnih učinkov. Zato je potrebno sprejeti dogovore o enotnem nastopu v tujini.
3. Komercialna dejavnost, predvsem usmerjanje blagovnih tokov, mora biti v funkciji zagotavljanja tekoče reprodukcije in razvoja. Zato je potrebno: ali dosledno uresničiti 55. člen samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v SOZD SZ z oblikovanjem skupne organizacije blagovni promet, ali pa se neposredne povezati z eno od trgovskih hiš, ki bi za nas opravljala del nalog iz omenjenega člena.
4. Substitucija konvertibilnega uvoza surovin in repromateriala je možna predvsem z enotnim pristopom in našimi skupnimi sovlaganji pri domačih proizvajalcih surovin in repromateriala. Na osnovi materialnih bilanc bomo dosledno skupno razreševali pripravo, odkup in zbiranje jeklenega odpadka.
5. Naša uvozna odvisnost se bo v pomembni meri zmanjševala z usposobitvijo domače industrije za izdelavo rezervnih delov, kakor tudi s skupno proizvodnjo rezervnih delov v okviru SOZD. Cilj bomo uspešneje uresničevali, če bomo izpeljali možno tipizacijo rezervnih delov.
6. Raziskovalno razvojno delo je kljub doseženim rezultatom še preveč razdrobljeno in zaprto v okvire DO. Z utrjevanjem projektnega organiziranja teamov in krepitvijo vloge Metalurškega inštituta moramo utrditi medsebojno povezanost razvoja in proizvodnje ter okrepiti povezanost in pretok znanja med delovnimi organizacijami.
7. Podpirali in razvijali bomo oblike izobraževanja ob delu in vse aktivnosti, ki bodo nudile možnost zagotovitve in ustavitve kadrov, potrebnih za uresničitev razvojnih načrtov na vseh področjih dela. Nagrajevanje ustvarjalnega dela mora postati sestavni del kadrovske politike.
8. Potreba po prestrukturiranju gospodarstva zahteva oceno naših proizvodnih programov, posebno vseh oblik predelave, in na tej osnovi uvajanje proizvodnih programov, ki slone na višji stopnji predelave jekla, povečanem deležu lastnega znanja in izvozni usmerjenosti.

V. Nadaljnje povezovanje v reprodukciji

1. Povezanost posameznih delovnih organizacij – železarn z nekaterimi porabniki jekla je že tradicionalno uspešna. Prizadevali si bomo, da do konca srednjeročnega obdobja 30 % naših blagovnih tokov s propulzivnimi porabniki uresničimo v odnosih skupnega prihodka. Z nekaterimi organizacijami, kjer interesi in cilji v celoti sovpadajo z našimi, bi predložili integracijo.
2. Uresničevanje naših razvojnih in proizvodnih ciljev bo neposredno odvisno od tega, kako bomo uspešni in dosledni pri razvijanju dohodkovnih povezav z našimi porabniki jekla. Ustvariti moramo pogoje, da si na osnovi 67. in 68. člena ZDP zagotavljamo devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala in opreme.
- Prednostne naložbe v črni metalurgiji bomo uresničili z združevanjem dela in sredstev s porabniki jekla v odnosih skupnega dohodka.
3. Da bi zmanjšali razkorak med proizvodnjo in predelavo jekla, vsestransko utemeljili in opredelili dolgoročni razvoj SOZD SZ ter ga usklajali z zahtevami, interesi in možnostmi predelovalcev, se bomo zavzemali in predlagali organiziranje planske poslovne skupnosti. Cilj skupnosti naj bi bil: utrjevati povezanost OZD v SOZD Slovenske železarne z organizacijami kovinsko predelovalne industrije in tehnične trgovine v prid racionalnega poslovanja, večjega in načrtnejšega vključevanja v mednarodno delitev dela in odgovornega skupnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

VI. Organizacijski pristop k problemski konferenci ZKS v SOZD Slovenske železarne

1. Izhajajoč iz organiziranosti ZKS v delovnih organizacijah – članicah SOZD Slovenske železarne, bomo pristopili k pripravi problemske konference Zveze komunistov, katere osnovno področje bo ocena aktivnosti in doseženih rezultatov pri uresničevanju družbeno-ekonomskih odnosov v Slovenskih železarnah in pa nadaljnji izgradnji tako sestavljene organizacije, kot povezanosti v reprodukcijski verigi.
2. V vseh treh železarnah v sestavi sestavljene organizacije so že ustanovljene akcijske konference s stalnimi predsedstvi, v ostalih delovnih organizacijah – predelovalcih pa so komunisti povezani v osnovnih organizacijah. Iz tega izhaja, da bi, zasledujoč principe organiziranosti, navedene v statutu ZKS, pristopili h konstituiranju problemske konference na nivoju sestavljene organizacije. V predsedstvo problemske konference bi vključili vse predsednike predsedstev akcijskih konferenc v delovnih organizacijah oz. koordinatorje OO ZKS, sekretarje osnovnih organizacij iz tistih delovnih organizacij, kjer so komunisti povezani v eni osnovni organizaciji, ter vse tiste člane ZKS iz delovnih organizacij, ki so člani CK ZKS oziroma CK ZKJ. Problemska konferenca naj bi postala stalna oblike povezovanja interesov in pobud komunistov v Slovenskih železarnah, njeno predsedstvo pa odgovorno za spremljanje in izvajanje skupaj dogovorjenih zaključkov, smernic in akcij.
3. Predlagamo, da se v delo problemske konference aktivno vključijo tudi sekretarji medobčinskih komitejev tistih regij, kjer so locirane delovne organizacije (Gorenjska, Slovenj Gradec). Prav tako se vključi sekretar Občinskega komiteja ZKS Ljubljana-center, kjer je sedež sestavljene organizacije.
4. Predlagamo, da je sklicatelj problemske konference na nivoju SOZD ena od delovnih organizacij oziroma komunisti v njej. Skupaj z občinskim komitejem prevzame vse organizacijsko-tehnične zadeve, vezane na pripravo problemske konference.
- Na naslednji seji družbenopolitične koordinacije SOZD Slovenske železarne se predlaga delovno predsedstvo, ki se zadalži za pripravo gradiva za problemsko konferenco ter za sklic in izvedbo problemske konference.
5. Glede na zahtevnost priprav, veliko število osnovnih organizacij v delovnih organizacijah, se kot orientacijski rok za izvedbo problemske konference postavi maj 1983.
6. V času priprav na problemsko konferenco je za neposredno izvedbo in koordinacijo zadolžen predsednik predsedstva tiste akcijske konference, ki bo prevzela organizacijo konference.

PRAVNA POMOČ

Dne 25. 3. 1983 je imelo večje število delavcev pripombe na malico, in to predvsem na pire krompir, goveji zrezek in solato (rdeča pesa). Tako smo v pravni službi tega dne prejeli večje število telefonskih klicev, pri čemer so ljudje negodovali zaradi nekvalitetno pripravljene malice. Pravna služba je takoj posredovala pri vodji TOZD DPG in zahtevala takojšen pregled in odvzem vzorca te malice v strokovno analizo. Isti dan je bil vzet vzorec v obratu družbene prehrane Store I, od koder je bilo največ klicev.

Dva dni pozneje, to je 28. 3. 1983, je bilo prav tako več pripomb na malico, ki jo je sestavljala klobasa – planinska. Od te malice je bil prav tako vzet vzorec in poslan na strokovno analizo.

Ker smo šele pred nekaj dnevi dobili oba izvida o rezultatih sestave in kvalitete obeh obrokov malic, v nadaljevanju skoraj v celoti objavljamo rezultate teh izvidov. Ker je nemogoče vsakega delavca, ki je zahteval ukrepanje, obveščati posebej, smo smatrali za najprimernejše, da preko Štorskkega železarja objavimo rezultate.

Najprej vam posredujemo izvid Zdravstvenega centra Celje, TOZD Center socialna medicina in higiena Celje z dne 8. 4. 1983 za obrok zrezek v omaki, pire krompir in solata. Iz mnenja izhaja, da vzorec malice sicer energijsko ustreza za delavce pri težkem delu, vendar ima nekoliko preveč maščob. Pri tem zaključujejo, da se pri vsakodnevnem delu v kuhinji posveča premajhna pozornost posamezni pripravi živil. Tako Zavod predlaga za odpravo podobnih nepravilnosti, da bi se vsa živila preden se polnijo v transportne posode organoleptično preizkusila, in to s strani odgovorne osebe v kuhinji.

Drugo mnenje istega centra z dne 5. 4. 1983 o vzetu vzorcu planinska klobasa – surova in planinska klobasa – pečena, oboje odvzeto zopet v obratu družbene prehrane Store I. Iz mnenja tega izvida izhaja, da oba vzorca (klobasi) ne ustrezata zahtevam Zakona o zdravstveni neoporečnosti živil (Ur. l. SFRJ, št. 55/78), ker imata spremenjene organoleptične lastnosti (vonj, okus), medtem ko je vzorec I, to je planinska klobasa – surova, tudi higiensko oporečna z ozirom na mikrobiološko preiskavo.

Na podlagi takšnih izvidov smo se pogovarjali s predstojniki TOZD DPG, kjer so obljubili, da bodo posvetili večjo pozornost pripravi in transportiranju hrane. Zaradi malomarnosti pri opravljanju del pa so že bili posamezniki v disciplinskem postopku in vodstvo TOZD bo tudi v bodoče ostro ukrepalo zoper odgovorne delavce pri pripravi in transportiranju hrane.

Marovt Ivan, dipl. iur.

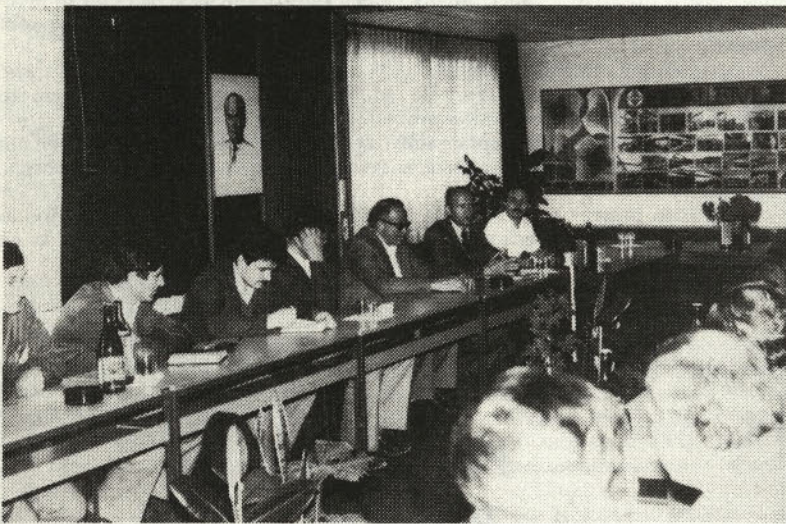
France Popit v železarni

V petek, dne 10. 6. 1983 je našo delovno organizacijo obiskal član predsedstva SRS tovariš France Popit. Spremljala sta ga sekretar občinskega komiteja ZK Celje tovariš Zalezina in sekretar medobčinskega sveta ZK tovariš Rojc. Najprej so si ogledali TOZD Jeklovlek, nato pa je sledil razgovor s predstavniki proizvodnih TOZD in Železarne Store. Najprej je predsednik KPO tov. Burnik predstavil gospodarjenje v naši delovni organizaciji. Osnovni poudarki so bili dani poslovnim rezultatom in problematiki izvoza, predvsem pa predvideni investiciji za razširitev kapacitet proizvodnje in predelave jekla v železarni. Izpostavljena je bila tudi problematika Tovarne traktorjev, kjer so bili poudarjeni problemi sanacije.

Predsednik akcijske konference ZK tovariš Mirnik, je predstavil tudi samoupravno organiziranost in delovanje družbeno političnih organizacij v naši železarni.

V nadaljevanju je tovariš Haler poudaril pomembno mesto, ki jo ima v naši delovni organizaciji inventivna dejavnost, ter predstavil izjemno prizadevnost naših delavcev v Libiji, ki s svojim delom prispevajo k izboljšanju našega izvoza in povečanju ugleda naše delovne organizacije.

Tovariša Popita je zanimalo vprašanje kompenzacijskih poslov v našem izvozu, saj, kakor je dejal, le-ti v zadnjem času močno naraščajo, kar pa seveda onemogoča odplačevanje dolgov v državi. Tovariš Burnik mu je pojasnil, da pri nas kompenzacijski posli zavzemajo 70 % izvoza, vendar so potrebni zaradi nujnosti oskrbe.

Razgovor s Francetom Popitom v sejni sobi jeklovleka (foto Simovič, DLT)

Tovariš Popit se je posebej zanimal za vprašanje izgube v Tovarni traktorjev, v zvezi z našo organiziranostjo pa ga je zanimalo, zakaj imamo pri nas 6 delovnih skupnosti, za kar je smatral, da je nerealno. Pojasnjeno mu je bilo, stanje v zvezi z neuspehom referendumov v TOZD Vzdrževanje. V nadaljevanju je beseda tekla o vprašanju ali temeljne organizacije delujejo v procesu samoupravljanja dezintegrativno, saj kakor je dejal, to vprašanje v sedanjem času buri duhove v Jugoslaviji. Obstajajo namreč močne tendence, ki poudarjajo predvsem dezintegrativnost TOZD ob tem pa negirajo vlogo delavca. Res je sicer, da predpisi preveč poudarjajo samostojno vlogo temeljnih organizacij, vendar iz tega ne more slediti nepotrebnost temeljnih organizacij. Iz logike, ki ne priznava vloge delavca izhaja tudi diskusija o vlogi občin in republik in kaže tendenca po vodenju vseh zadev iz enega centra. V našem političnem delu se moramo boriti proti takšnim tendencam, ki so v bistvu zastarele saj smo takšen način centralnega vodenja že davno prešli pa tudi sistemi na vzhodu spoznavajo, da centraliziran sistem ne vodi v napredek.

Predstavniki Železarne so poudarili, da same po sebi temeljne organizacije ne delujejo dezintegrativno, vendar jih v to funkcijo v to vlogo postavljajo obstoječi predpisi.

Tovariša Popita je zanimalo tudi nagrajevanje po delu in rezultatih dela in sicer primerjava med nagrajevanjem v proizvodnji in administraciji. V tem, ko mu je bil pojasnjen naš sistem nagrajevanja je pohvalil takšen način nagrajevanja, in poudaril, da v splošnem obstaja pri nagrajevanju še cela vrsta problemov in neskladij, ki jih bo potrebno rešiti z družbenim dogovarjanjem, kot tudi z večjo aktivnostjo sindikata. Tovariš Popit se je nato zanimal tudi za delo samoupravne delavske kontrole in komitejev za SLO in DS.

Na koncu pa je poudaril, da je s stanjem v naši delovni organizaciji zadovoljen. Nato si je ogledal še Tovarno traktorjev, kjer je tudi zaključil svoj obisk.

P. O.

Iz dela OO sindikata

TOZD transport

Kljub razmeroma neenakim pogojem dejavnosti nasproti OOOZS v drugih TOZD tovarne kaže sindikat TOZD transport, da se z dobro organizacijo in

primerno zavzetostjo sindikalnih delavcev lahko doseže živahna aktivnost.

V mesecu maju je sindikat skupaj z organizacijama ZK in mladine razpravljalo o kandidaturi za novi mandat vodje TOZD in jo podprl. Pogovorili so se o fi-

nančnem stanju OOOZS in poslovanju TOZD v prvem trimesečju in se pri tem zavzeli za še večjo pozornost pri uresničevanju zastavljenega programa poslovanja in zmanjševanju materialnih stroškov. Komisijo za šport in rekreacijo so zadolžili za organizacijo izleta, ki ga bodo imeli v mesecu juniju.

TOZD energetika

Na 15. redni seji, ki jo je imel izvršilni odbor osnovne organizacije sindikata v maju, so se člani dogovorili o sindikalnem izletu in o tekoči problematiki pri delu njihove organizacije.

OOZS DS za finančne posle

Sestali so se na 12. sejah. Na zadnji seji so obravnavali program dela in sklepe iz letne konference OO ZS ZS, osnutek zakona o pokojninsko invalidskem zavarovanju, ob 1. maju so organizirali obiske na domu za bolne sodelavce in se med drugim domenili tudi za sindikalni izlet. Sicer pa se IO sestaja redno in obravnava tekočo problematiko z družbenopolitičnega in samoupravnega področja.

OOZS TOZD Tovarne traktorjev

IO v tej temeljni organizaciji je aktiven. Uspešno in s polno odgovornostjo se vključuje v razreševanje proizvodne problematike in uspešnost dela sanacijskega odbora. Ob tem so podprli akcijo sanacijskega odbora in pozvali vse člane kolektiva, da z dobrim delom in večjo delovno disciplino vplivajo na dober rezultat poslovanja. Ugotavljali so vzroke nastalih izgub v letu 82 in ob tem ocenili, da so ti objektivni zaradi pomanjkanja materiala in nizke proizvodnje, uvoznih restrikcij, nesorazmerja cen ipd.

OOZS DS za komercialne posle

Do konca maja so imeli 18. rednih sej. Aktivnost IO se odraža na vseh področjih, ki sodijo v delo sindikata. Na eni izmed sej so na zahtevo samoupravnih delovnih skupin obravnavali predlog za spremembo gibljivega delovnega časa zaradi neurejenih javnih prevoznih sredstev.

IO daje velik poudarek tudi negovanju medsebojnih tovariških odnosov med sodelavci, uspeh je viden predvsem ob različnih akcijah in izletih, kjer je odziv vedno velik. Lahko so za vzgled nekaterim ostalim osnovnim organizacijam.

Komisija za informiranje

Obisk delegacije republiškega sveta Zveze sindikata Slovenije

V sredo, 8. junija je obiskala našo delovno organizacijo delegacija RS ZSS pod vodstvom članice predsedstva RS ZSS tov. Marije Pukl skupno s predstavnikom sveta za socialno politiko in družbeni standard pri obč. svetu ZSS tov. Ponikvarjem.

Namen obiska je bil ocena uresničevanja stališč 3. konference ZSS in sklepa RS ZSS o socialni varnosti delavcev v pogojih gospodarske stabilizacije.

V razgovoru, kjer so sodelovali tov. Zelič, Mastnakova iz DS za kadre, tov. Sivka Drago iz TOZD TT in predsednik konference OO ZS tov. Potrata, smo prisotne seznanili z vsemi konkretnimi oblikami družbenega standarda, ki jih zagotavljamo z združenimi sredstvi v okviru vsakoletnega gospodarskega načrta.

Nadalje smo jih seznanili z aktivnostjo družbeno političnih organizacij po vprašanju socialne in invalidske problematike.

Posebno pozornost so gostje namenili delovanju odborov za humanizacijo delovnih pogojev in varstva pri delu. Kot pomembno dopolnitev za boljše delovanje pri politiki nagrajevanja so smatrali stališče iz sestanka predsednikov OO ZS, ki predvideva imenovanje posebne komisije pri IO konference OO ZSS, za stalno spremljanje in ocenjevanje politike OD, ki bi istočasno sodelovala pri vseh spremembah, ki se predvidevajo. Gostje so nas opozorili na sestav komisije, da bo večina zastopana iz direktne proizvodnje in da bo kvalifikacijski sestav čim bližji neposrednim delavcem.

V zaključku je tov. Puklova pozitivno ocenila naše konkretne oblike delovanja na področju socialne politike in družbenega standarda.

Potrata Florjan

Prvi kadri

Prvi učenci usmerjenega izobraževanja so zaključili šolanje na Srednji kovinarsko-strojni in metalurški šoli v Št. rah.

Dne 20. V. 1983 je 23 učencev metalurgije v skrajšanem programu zaključilo šolanje in prejelo diplome. To je prva generacija učencev, ki je zaključila šolanje po novih programih usmerjenega izobraževanja. Šolanje je trajalo 22 mesecev. Učenci so s tem pridobili izobrazbo za dela in naloge II. zahtevnostne stopnje po programih metalurške usmeritve.

Po končanem šolanju gredo učenci na 6 mesečno pripravništvo v ŽELEZARNO Store in po opravljenem strokovnem izpitu prejmejo potrdila z navedbo »poklica«.

Poudariti je treba, da so vsi učenci štipendisti Železarne in da od njih veliko pričakujemo. Potrditev njihovega znanja na delovnem mestu nam bo pokazala dejansko sliko reforme v izobraževanju oziroma usmerjenega izobraževanja.

Štolfa Tomaž

Investicije in učinki naložb v slovenskih železarnah

Pred osmimi leti smo v pripravah plana razvoja in proizvodnje predvideli, da bomo v srednjeročnem obdobju 1976–1980 investirali tako, da bo leta 1980 znašala proizvodnja surovega jekla v Slovenskih železarnah 1 milijon ton. V tej predvideni količini naj bi bila udeležena s prvim deležem svoje proizvodnje v količini 100.000 ton že tudi nova jeklarne Železarne Jesenice.

V investicijskem programu rekonstrukcije in modernizacije je bilo tudi predvideno, da bo končana do konca leta 1980 oziroma v letu 1981 rekonstrukcija in modernizacija jeklarne Železarne Ravne, in s tem povečanje proizvodnje jekla.

Pred tremi leti, ko sem v spomladanskem času pisal o investicijah in vzrokih kasnitev, sem bil skoraj prepričan, da bo v letu 1980 prvič v Slovenskih železarnah presežena letna proizvodnja surovega jekla 800.000 ton, kar je sicer daleč od planiranih milijon ton, pa vsaj skromna tolažba, ki bi jo dal ta napredek.

Srednjeročni plan oziroma dogovor o razvoju črne metalurgije Jugoslavije je leta 1976 predvidel, da bo znašala jugoslovanska proizvodnja surovega jekla v letu 1980 nad 5,6 milijonov ton. Do letos še ni bila nobeno leto dosežena letna proizvodnja nad 4 milijone ton. Pri nas v Sloveniji tudi še nismo doslej nobeno leto presegli 800.000 ton.

Že nekaj let nazaj je znašal jugoslovanski uvoz jeklarskih izdelkov okoli ali nad 900.000 ton. Istočasno je znašal uvoz polizdelkov več kot 1 milijon ton. Koliko jeklarskih izdelkov je bilo uvoženih z ladjami, stroji in drugimi proizvodi, ni nikjer zapisano.

Vzroki, zakaj je nastal tolik zaostanek v razvoju jugoslovanske črne metalurgije, so bili že večkrat analizirani in ugotovljeni. Velik uvoz dokazuje, da razvoj močno zaostaja za porabo in potrebami tržišča. Analize so pokazale, da je osnovni vzrok zaostajanja v slabi pripravi investicij, prepočasnem investiranju in neusklajenosti naložb oziroma zmogljivosti med toplinski delom in zmogljivostmi predelave. Neusklajenosti so že v primarnem delu med zmogljivostmi rudnikov železove rude, proizvodnje koksa, pripravo vsipa in zmogljivostmi plavžev. Proizvodnja plavžev je zopet manjša, kot so potrebe jeklarn. Vse to in slaba organizacija zbiranja jeklenih odpadkov so zopet vzrok za slabo izkoriščenost zmogljivosti proizvodnih naprav v jeklarnah, predvsem v novih, konvertorskih jeklarnah.

V Slovenskih železarnah je izkoriščanje zmogljivosti za proizvodnjo surovega železa in proizvodnjo jekla dobro, kljub temu pa ni dovolj jekla za polno zaposlovanje valjarniških zmogljivosti, ker smo zaostali z naložbami za modernizacijo jeklarn.

O vzrokih zaostajanja v investiranju smo tudi pri nas v Slovenskih železarnah že ponovno razpravljali in pisali. Skoraj redno se pri obravnavi izvrševanja letnega plana investicij zopet ponove ista vprašanja, zakaj tolikšno zaostajanje, kje so vzroki? Čeprav so bili pred tremi leti poskusi, da bi skrajšali vsaj postopek in čas za pridobivanje vseh potrebnih soglasij, ki so obvezna za vse investicije pred pričetkom del, se je čas priprave investicij medtem prej podaljšal kot skrajšal. Stabilizacijski ukrepi v gospodarstvu so prinesli s seboj nove predpise. Treba je bilo prijaviti in opravičiti podražitve, ki so nastajale pri investicijah v izvajanju ob inflatornem gibanju cen. Z družbenim dogovorom za prestrukturiranje gospodarstva so bili sprejeti posebni kriteriji za ocenjevanje investicijskih projektov oziroma družbene upravičenosti posameznih naložb. Od pričetka leta 1981 je uveden dvostopenjski postopek pridobivanja soglasij oziroma odobravanja investicij. Najprej družbene upravičenosti investicijske namere in nadalje investicijskega programa, kot to predpisuje zakon o investicijski dokumentaciji. Po novih predpisih bi morala biti sredstva za celo investicijo zagotovljena pred pričetkom realizacije.

Vzporedno z izdelavo investicijske dokumentacije teče tudi postopek pri dobivanju mnenj in soglasij za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev. Hitrejši postopek zagotovitve financiranja je samo v primerih, ko investitor pri manjših investicijah zagotovi lastna finančna sredstva in manjše kredite temeljne banke ali interne banke SZ.

Naj vam opišem primer dolgotrajnega postopka pri eni investiciji.

Ravno sedaj, to je v maju 1983. leta, je republiška komisija za ugotavljanje družbene upravičenosti investicij dala soglasje za investicijsko namero: rekonstrukcija valjarne Železarne Ravne in soglasje za gradnjo do konca druge faze te investicije. Investitor je namreč celo naložbo razdelil na 5 faz (z besedo pet). Investicijski program je bil izdelan prvič leta 1978 in je prav sedaj preteklo pet let od prve obravnave investicijskega programa. Ker je postopek zagotovitve financiranja potekal vse do leta 1980 in so zaradi gibanja cen v dveh letih nastopile podražitve, je bil investitor po novih predpisih v letu 1981 dolžan, da predloži novo investicijsko dokumentacijo oziroma nastalo podražitev obrazloži in da v oceno ter potrditev republiški komisiji za oceno investicij oziroma v soglasje za odobritev podražitev. Izdelati je bilo treba aneks k prvotnemu investicijskemu programu. Ves postopek obravnave, usklajevanja in pridobivanja mnenj pri poslovni banki je potekal v letu 1982 in kot rečeno, investicija je končno, po petih letih, dobila soglasje za realizacijo do konca druge faze. Do dogotovitve druge faze bo preteklo letošnje leto in že leto 1984. Ko bo investicija dogotovljena oziroma ko bo dala svoje učinke, bomo pisali zelo verjetno leto 1988 in praznovali 10-letnico od pričetka investicije.

Ni treba biti posebno učen za ugotovitev, da se v 10 letih investicija podraži, da se spremene mnogi dejavniki, ki so služili kot izhodišče in pogoji pri odločitvah za nameravano investicijo in da je v osnovnem investicijskem programu predvidena oprema lahko pogosto po 10 letih že tehnološko zastarela. V takem obdobju se lahko tudi bistveno menjajo pogoji ekonomike neke naložbe.

Kar pogledate v svojih delovnih organizacijah potek predvsem večjih, pomembnejših investicij. Koliko časa je preteklo od prve ideje in obravnave prve investicijske dokumentacije do polnega koriščenja oziroma obratovanja. Pogledajte, kaj vse se je spremenilo od zasnove do časa zagotovitve investicije.

Omejevanje možnosti uvoza opreme je vpliv, ki je v zadnjih letih močno podaljšal čas gradnje in realizacije tistih investicij, ki so bile vezane na uvoz opreme, ali celo preprečil dokončanje investicije ter dosego v projektu predvidenih ciljev.

Razumljivo niso samo zunanji vplivi tisti, ki zavlačujejo investicije ali vplivajo na doseganje projektiranih učinkov. Tudi investitorji imajo svoje grehe, od nepopolne dokumentacije do precenjenih možnosti dobavnih rokov za domačo opremo in storitve ter zavestno ali nenamerno v projektu zajetih navedb, podatkov in izhodišč, ki niso resnični.

Ko so letos poslovodni in samoupravni organi SOZD Slovenske železarne obravnavali informacijo o izvršitvi plana investicij za leto 1982, so ugotovili, da že obe prvi leti srednjeročnega plana razvoja za obdobje 1981–1985 močno zaostajamo za predvideno dinamiko investiranja in letno izvršimo komaj nekaj nad 50 % predvidene vrednosti naložb. Doslej ni bila pričeta nobena prednostnih investicij, ki so bile predvidene v prvotnem srednjeročnem planu. Če ne bi vmes prišle naložbe posebnega družbenega pomena, bi ostalo samo pri nadaljevanju investicij še izpred leta 1980. Vsaj za prvo polovico srednjeročnega obdobja 1976–1980 je bilo v Slovenskih železarnah značilno, da je bilo za realizacijo premalo pripravljenih projektov, sredstva bi se pa dalo dobiti. Sedaj imajo v delovnih organizacijah pripravljenih več projektov, kot jih je finančno možno realizirati do leta 1985. Vzroki za majhen obseg naložb so torej znani in tudi vzroke za kasnitve, podražitve in dolge čase gradnje poznamo.

V teku obravnave stanja je bilo načeto vprašanje: kaj pa dajejo investicije, ki so že bile realizirane v zadnjih 10 letih? Kakšni so učinki dosedanjih naložb? Kako in koliko so doseženi v projektni dokumentaciji obseženi cilji?

Za pregled doseženih učinkov smo izbrali 18 investicij, ki naj bi vplivale na obseg in kvaliteto proizvodnje, na izvoz in skupno na uspešnost poslovanja. Odločili smo se, da bomo najprej pregledali podatke, ki pomenijo materialne kazalce uspešnosti posamezne investicije v primerjavi s predvidevanji v investicijskem programu.

Osnovna ugotovitev je, da so bili pri vseh investicijah v terminskem programu predvideni roki preoptimistični. Pogosto je gradnja oziroma dogotovitev investicije do pričetka poskusnega obratovanja že dvakrat daljša, kot je bilo v projektu predvideno. Pospešena dela za pričetek poskusnega obratovanja ob koncu gradnje imajo za posledico še dolgotrajno dopolnjevanje in daljše obdobje do polne osposobitve oziroma pričetka rednega obratovanja.

Podaljšani rok izvajanja investicije ima redno za posledico podražitve. Zaradi velikih podražitev in težav s finančnim pokrivanjem podražitev je treba marsikje opustiti del predvidene opreme ali spremljajočih investicij za storitvene dejavnosti. Nepopolna investicija ne more dati predvidenih učinkov in take posledice nastajajo tudi pri analiziranih investicijah.

Praktično pri vseh investicijah so bili pri prevzemnem testiranju doseženi v pogodbah za dobavo opreme ali naprav predvideni proizvodni učinki. Od obravnavanih naložb imamo samo pri: Kovačnici Železarne Ravne, TOZD Kovinarstvo Ljubno-Železarne Ravne in Jeklovleku Železarne Store pri proizvodnji v daljšem obdobju ugotovljene v projektni dokumentaciji predvidene učinke oziroma rezultate proizvodnje.

Proizvodne naprave same so praviloma torej take, da bi lahko dale projektirane učinke. Proizvodnje pa ne dosežejo, ker spremljajoče naprave za pripravo vložka, za vzdrževanje in druge storitve niso usklajene z zmogljivostjo proizvodne naprave.

V več primerih so naprave dograjene po projektu in imajo usklajene funkcije za zagotavljanje tehnološkega procesa, ni pa zagotovljen vložek iz drugih virov ali iz lastnih proizvodnih obratov investitorja, čeprav je bilo to v projektni dokumentaciji zagotovljeno.

Pri nekaj investicijah je vse dano in je tudi investicija izvedena po projektu, ni pa možnosti prodaje niti na domačem tržišču niti v izvozu. Predvidevanja tržne analize torej niso bila pravilna.

Delovna sila tudi vpliva na učinke investicij. Posebno v poletnih mesecih je v problematiki v proizvodnih obratih pogosto navedena, da predvidena proizvodnja ni bila dosežena zaradi pomanjkanja delovne sile. V investicijskih programih delovna sila še v nobenem primeru ni bila navedena kot omejitveni dejavnik.

V investicijskih programih je proizvodnja opredeljena po količini, obliki in kvaliteten vrstah izdelkov. Po realizaciji investicije so v proizvodnji ugotovljena v večini primerov velika odstopanja v količini in pogosto tudi v kvaliteten vrstah. V času od izdelave projekta do dogotovitve investicije so nastale spremembe v možnostih oskrbe ali zagotovitve vložka ali pa tudi spremembe v potrebah tržišča in tržnih pogojev. Pri drugih investicijah zopet investitor ni zagotovil v investicijskem programu upoštevanih pogojev in zaradi tega investicija ni dala predvidenih učinkov.

S temi zbranimi podatki še ni mogoče dati celotne analize in ocene o uspešnosti posameznih naložb. Za ugotovitev poslovne uspešnosti posamezne investicije je treba primerjati še vse druge pogoje, ki so bili upoštevani v projektu: kvaliteto surovin in reprodukcijskih materialov, vse cene, dajatve in predpise, ki tako ali drugače vplivajo na uspešnost poslovanja.

Nadaljevanje pričetke analize je gotovo v interesu vsake temeljne organizacije združenega dela – investitorja. Pomembno in važno je ugotoviti vzroke, zakaj neka investicija ne daje tega, kar je bilo predvideno v investicijskem programu. Ko bodo brez zadržkov in objektivno ugotovljeni vzroki, bo možno in potrebno najti tudi rešitve za odpravo pomanjkljivosti in napak. Smatram, da bi morali povsod ravno v času investicijskega zatišja usmeriti razpoložljivo znanje in sredstva prav za osposobitev vseh dosedanjih investicij, da bi te dosegle v projektni dokumentaciji predvidene učinke, kadar ti še niso doseženi. Ugotovljena odstopanja od predvidevanj v projektu naj nam bodo vodila, da bi se v bodoče lahko ognili takim napakam.

MLADI ŽELEZARJI NA SUTJESKI IN NERETVI

Mladi Ž. S. smo se dogovorili, da v mesecu mladosti organiziramo izlet, katerega namen naj bi bil obujanje tradicij NOB, in to po poti, ki ima veliko obeležij herojstva, pripadnosti in vere v boljši jutri.

Zato smo se odločili, da si ogledamo Neretvo in Sutjesko. V petek, 20. 5. 1983 ob 20. uri smo krenili na pot. Vsi smo bili zelo veseli in polni pričakovanj, saj se malokdaj nudi neposreden stik z zgodovino, ki je nam mladim dala garancijo za nemoten razvoj, še mlajšim pa srečno otroštvo.

Pot je vodila proti Krapini, kjer je sledil krajši postanek ter nadaljevanje vožnje mimo Zagreba do Slavonskega Broda, kjer smo prečkali Savo in že bili na poti za Sarajevo. Ko smo v zgodnjih jutranjih urah prispeli v Sarajevo, je to mesto pod Jahorino bilo še dokaj mirno; kmalu za tem ne bi več spoznal svojega tovariša v gneči, ki je nastala, ko

svetu. Po vsem tem, kar smo videli, smo kot nemi zapustili dolino; vsak je razmišljal svoje, opazoval dolino, mogoče je kdo v mislih videl borce polne morale, kako nosijo ranjence, se borijo za nas vse, ki sedaj po tej dolini strahot potujemo mirno, brez strahu pred sovražnikom.

Nihče od nas ni več čutil utrujenosti, ampak mlade glave razmišljajo o preteklosti teh krajev.

Po izhodu iz doline je pot zavila proti Gackemu polju ter skozi mesto Gacko, kjer imajo novo termo-elektrarno, podobno šoštanski. Ker se je že temnilo, se nismo zadrževali, ampak smo nadaljevali pot proti Nevesinju. V večernih urah smo prispeli v Nevesinje, kjer smo večerjali in si krepili organizem z dobrim »hepok« vinom, saj je moč posledice zelo toplega dneva le tako pozdraviti. Ker smo se zavedali, da nas naslednji dan čaka vožnja, naporen dan, smo

tegi vrhovnega štaba, na čelu s tovarišem TITOM.

Vse, kar smo si tu ogledali, od mostu, večne plamenice, muzeja, da mislimi nam mlajšim rodovom kot tudi starejšim, da se zavzemamo za vse tisto, za kar so se borili borci Sutjeske, Neretve ter vsi ostali borci. Obsojamo vse tiste, ki hočejo skaliti ideale, za katere se je boril partizan, ne glede v katerem kraju Jugoslavije.

Iz Jablanice smo odšli z željo, da še obiščemo te kraje, ki so po svoji zgodovini tako mogočni. Odšli smo z globoko podporo in spoštovanjem v naši morali, v srcu pa so ostale Titove besede: »Potrebno je rešiti vsakega ranjenca«. Skrb za tovariša, soborca ni prenehala v najtežjih trenutkih NOB, kar je bila največja odlika naše narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije. Pozno popoldne smo prispeli v Jajce, kjer smo imeli kosilo ter krajši ogled zgodovinsko pomembnega mesta.

Željam, da se še zadržimo v mestu Jajcu, nismo mogli ustreči, ker je bila pot do doma še dolga, zato smo krenili proti Banja Luki. Vseskozi smo imeli videti še kaj zanimivega, tako da sta Banja Luka in potem Novska skoraj neopaženo šli mimo naših misli. Ko smo prispeli na avtocesto, smo proti Zagrebu prepevali in pevci slabše kvalitete smo pomagali z različnimi toni, da najbolj zaspani niso podlegli spancu.

Po dogovoru smo se peljali skozi Kumrovec in tako tudi srečno prispeli v Štore.

S tem pa je bil tudi čas, da se poslovimo od tovarišev, s katerimi smo si drug drugemu delali družbo na tako dolgi in pomembni poti.

To je bila pot, na kateri smo prišli do spoznanja, da moramo mladi narediti veliko, da se oddolžimo vsem tistim, ki so se žrtvovali za nas, za naš mir in za našo bodočnost.

Sturbej Anton

NA PETROVI GORI

Sramežljivo se je topla spomladanska noč umikala mlademu, svežemu jutru. Na vzhodu se je svetlikalo kristalno čisto nebo, kar je obetalo lep, sončen dan. Bila je ura nekaj čez pet v soboto, 4. junija, ko so se začeli zbirati borci, borke osnovne organizacije Združenja zveze borcev NOV krajevnih skupnosti Štore, Teharje in Svetina ter še aktivni borci Železarne Štore. Na ta dan smo borci organizirali izlet na Petrovo goro in na Plitvička jezera.

Zbrala sta se dva polna avtobusa dobro razporejenih borcev. Med njimi je bil tudi kak mladosten obraz, kar je dalo misliti starejšim, le kaj počno mladi med nami, starimi veterani. Pa je prav tako. Prav je, da gre tudi naša mladina z nami-borci, da si ogleda obeležja štiriletnih borbe za svobodo naših narodov, da se seznani s kraji, ki so bili pomembni v tistih težkih časih, kjer so divjali boji, nasilje in teror okupatorja, ki je hotel uničiti naš rod ali ga prevzgojiti v hlapca, manjvrednega človeka.

Z rahlo zamudo, saj se še vedno najde kdo, ki ne utegne priti pravočasno, smo se odpeljali po načrtovani poti proti Zagrebu in Petrovi gori. Ob deveti uri smo že bili na Kordunskem, ob vznožju Petrove gore. Tu smo si ogledali eno prvih partizanskih bolnic, ki je bila izredno pomembna v času NOV. Tedaj je na področju Petrove gore delalo osem partizanskih bolnic, razne strojne delavnice, pekarnice, kovačnice, lekarne in bile so tudi tiskarne.

Borišče Petrove gore je izredno znano po borbi za človeka, ranjenca in bolnika. Partizanska bolnica, ki smo si jo ogledali, imenovali so jo Vrletine strane, je bila zgrajena že leta 1941 in je bila ena prvih partizanskih, gozdskih bolnic v Jugoslaviji. Leta 1942, ko je sovražnik obkolil, dobesedno zaprl Petrovo goro, je bila bolnica uničena, a vendar so bili vsi ranjenci rešeni in pravočasno skriti v zemljankah. Skozi to, centralno partizansko bolnico je šlo okoli 5.000 težko ranjenih borcev. Večina se je pozdravila, okoli 1000 pa jih je ostalo na večni straži, pokopanih na pokopališču tik bolnice. Ljudstvo iz okolice Petrove gore je vedelo za to bolnico, vendar kljub terorju in mučenju ni bila izdana. Bolnica je resničen spomenik na tiste težke čase številnih človeških dram, reševanja ranjenih borcev. Prav tu se vidi tisto, kar je najbolj plemenito: humanizem človeka in neizmerno tovarištvo.

Tako kot naša partizanska bolnica Franja je tudi partizanska bolnica Vrletine strane izjemen spomenik, ki ga velja ohraniti.

Kljub vsemu, kar smo videli in kar daje čutiti skrb za ohranjanje takih obeležij iz časa narodno-osvobodilne borbe, ne moremo, da ne bi omenili izredne nesnage na parkirišču in bregovih bistrega potočka. Kako neugodno vpliva to na obiskovalca, saj prihaja dnevno tudi več deset avtobusov, mladine, tujcev, se da takoj opaziti. Takšne neodgovornosti, zanikarnosti s strani odgovornih, še posebej tamkajšnje osnovne organizacije Zveze borcev, nikakor nismo pričakovali. Upamo, da bodo očistili in da bo ta neprijeten madež opran...

Po ogledu bolnice smo se odpeljali na legendarno Petrovo goro. Petrova gora se razprostira na jugovzhodnem delu Korduna. Do nje se da priti iz Zagreba, preko Karlovca. Seveda so še druge poti. Najvišji vrh je Mali Petrovac, visok 513 m. Področje je gospodarsko dokaj nerazvito, redko naseljeno, značilna je močna gospodarska emigracija. V bodočnosti se predvideva rojevanje lesne industrije, keramične, steklarske, prehrabene, gradbene in tudi razvoj turizma. Petrova gora spada med pomembne kraje iz časov NOB. Poseben pečat daje na tem področju edinstvena sloga Hrvatov, Srbov in Muslimanov v času štiriletnih osvobodilnih borbe, ko so se združeno borili proti sovražniku. Že leta 1941 je bila organizirana vaška ljudska oblast, konec tega leta pa narodni odbori, ki so takrat odigrali pomembno vlogo. Številne borbe z vedno močnejšim, številčnejšim in dobro oboroženim sovražnikom, Nemci, Italijani, ustaši in domobranci, daje vedeti, da je bilo na Petrovi gori vedno težko.

Leta 1942 je preko 10.000 sovražnih vojakov obkolilo približno 750 borcev in okoli 10.000 civilnega prebivalstva, žena in otrok, ki so se skrivali v gozdovih Petrove gore pred pobesnelim sovražnikom. 14. maja se je partizansko vodstvo odločilo za preboj. V težki borbi je sovražnik pretrpel hude izgube. Svojo jezo in srd je zлил nad nedolžnim prebivalstvom. Tako je na bregovih, grapah in gozdovih Petrove gore pokopanih 1700 partizanskih borcev in 2500

(Nadaljevanje na 7. strani)

Mladi železarji pred spomenikom na Tjentištu (foto Kocman)

smo si ogledovali prelepo mesto, polno zanimivosti, saj Sarajevo ni po naključju mesto, ki ga bo obiskal skoraj ves svet naslednje leto, ko se začnejo olimpijske igre.

K zanimivostim sodijo razni muzeji, kot muzej »Mlada Bosna«, Muslimanska džamija, židovska cerkev, most Gavril Principa itd. Sledil je ogled bob steze na Trebeviču, od koder se vidi Sarajevo v panorami tako lep, da se ne da opisati z besedami. Iz Trebeviča se lahko vidi Bjelašnica ter Igman, kjer so tudi olimpijski objekti.

Po vrnitvi v mesto in po obilnem kosilu nas je pot vodila v Tjentište. Po napornih vožnjah smo prispeli v dolino Sutjeske, kjer smo si v muzeju Tjentište ogledali film bitke, ki se je odvijala v bližnji okolici in neposredno tam, kjer sedaj stoji muzej. Film smo si ogledali v največji tišini, tako da je človek dobil vtis, da si še dihata ne upamo, samo da bi več videli, si zapomnili in tudi znali še bolj ceniti ideale, za katere so se borili borci 18 brigad. Nato je sledil ogled skupnega groba 3301 partizanov, žrtev nacističnega terorja. Grob, v katerem počivajo borci s Sutjeske, smo si mladi ogledali z nepopisnim spoštovanjem in z željo, da se kaj tako strašnega ne zgodi več, ne samo pri nas, ampak nasploh na

po krajšem družabnem večeru prešli na zadnjo točko dnevnega reda: počitek s podtočko spanje. Po mirno prepani noči smo nadaljevali pot proti Mostarju. Že od daleč smo lahko opazili lepote, ki jih nudi mostarska kotlina in sam Mostar. Zelo blaga klima nas je tako prevzela, da ni bilo več nobenih stranskih občutkov, kako se bo končal dan po dolgotrajni vožnji.

Mesto Mostar je staro mesto, ki ga zelo radi obiskujejo stari in mladi, domači gosti in gosti iz tujine. Mesto nudi toliko naravnih lepot, da je en sam dan veliko premalo, da bi lahko vse obdržali v spominu. Toliko barv reke Neretve, rož, zgodnjih češenj, zelenjave, fig itd.

Ogled mesta je bil časovno omejen. To je bil razlog da je bilo zamudnikov veliko, v zagovor česar bi človek lahko povedal, da so krive lepote mesta, od katerih smo se težko poslovili. Že smo v drvečem avtobusu na poti proti Jablanici. Uživamo v pogledih na reko Neretvo, ki nas je očarala z edinstvenim barvnim odtenkom, svojo mogočnostjo in dolinami, skozi katere se vijuga v naš prelepi Jadran.

Brez občutka za čas, tako zasanjani v naravne lepote teh krajev, smo prispeli v Jablanico, v kraj, kjer je most – porušen Neretvo – nema priča popolni stre-

Na Petrovi gori

(Nadaljevanje s 6. strani)

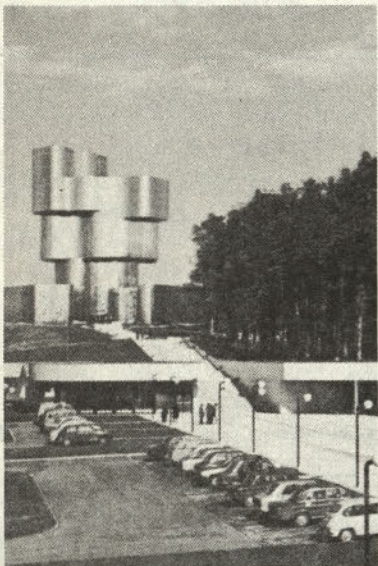
žrtev fašističnega terorja. Tudi ta zemlja, kot širom po Jugoslaviji, kjer in koder so se bojevali za svobodo, je spila mnogo krvi borcev in nedolžnega prebivalstva. Tako ni naključje, da je narod na Kordunskem, pod Petrovo goro, žalostno, značilno za te kraje, v svojem mirnem, otožnem melosu zapel:

Na Kordunu grob do groba,
traži majka sina svoga ...

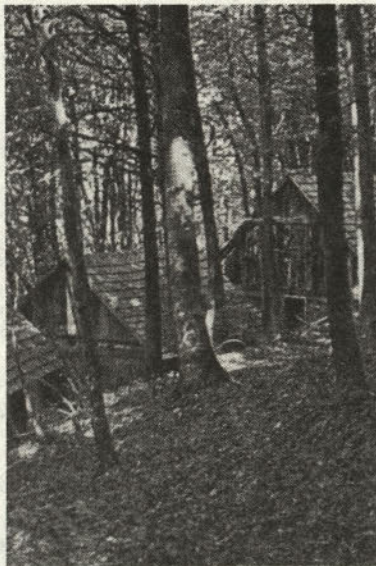
Veličasten je spomenik, spomin na epopejo štiriletne borbe za svobodo, na Petrovi gori.

V popoldanskih urah smo si ogledali nacionalni park Plitvička jezera. Bilo je lepo, zanimivo, pa vendar za en dan preveč. V večernih urah, ko smo se vračali, se je kljub utrujenosti po avtobusu razlegala domača in partizanska pesem. Prijazna šoferja sta varno krmari-la avtobusa proti Zagrebu in Celju. Spotoma smo se spočili še v prijaznem gostišču pri Suhl, malce pred Laškim in kljub utrujenosti so se nekateri zavrteli ob zvokih »frajtonerce« Štefana Kovača, vedno nasmejanega, šaljivega nekdanjega borca.

Vlado Renčelj

Spomenik na Petrovi gori in bolnica

V gledališki hiši Tone Čufar na Jesenicah je tov. Zvone Dragan, podpredsednik izvršnega sveta Jugoslavije, pozdravil vse udeležence tekmovanja in spregovoril o pomembnosti delovnega tekmovanja kovinarjev v Sloveniji in z zaključnimi besedami otvoril 7. tekmovanje kovinarjev Slovenije.

Drugi dan znojenja tekmovalcev-kovinarjev je bilo vedno bolj zavzeto, saj so že nekateri govorili z upanjem, da so dobro opravili delo.

Železarno Store so zastopali na republiškem tekmovanju sledeči tekmovalci s poklici:

Varilci:

1. Geršak Vlado – zasedel 3. mesto v Sloveniji; 2. Ludvik Alojz; 3. Tržan Franc.

Kovinostrugarji:

1. Platušek Božo; 2. Jazbinšek Silvo.

Livarji:

1. Stojan Ivan – zasedel 3. mesto v Sloveniji; 2. Vreže Jože; 3. Fidler Jože.

Iz zgoraj navedenih tekmovalcev je razvidno, da imamo v Železarni Store dobre delavce, na katere smo vsi skupaj lahko zelo ponosni.

Da bi drugo leto bilo še uspešnejše tekmovanje kovinarjev (interno, občinsko in republiško), moramo skozi vse leto misliti pri delu, da bi čim boljše tekmovalce in dosegli kar naj-
lepše uspehe, tako pri vsakodnevnem delu in na tekmovanjih.

Judež Ivan

Priznanja našim sodelavcem

V četrtek, 8. junija 1983 je bila v mali dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani 10. skupščina Zveze inženirjev in tehnikov Slovenije. Poleg delovne vsebine je skupščina proslavila tudi 70-letnico delovanja inženirjev in tehnikov ter 30-letnico organiziranega delovanja po vojni.

Skupščine so se udeležili številni vabljeni gostje in delegati Zveze. Pozdravil jo je podpredsednik SZDL tov. Knez, ki je Zvezi IT Slovenije izročil tudi državno odlikovanje. Ob tej priliki so zvezna in republiška priznanja častnih oz. zasluženih članov ter, 14. aprila sprejeli, poleg prisotnih, tovariša Andreja Marinca, Marka Bulca itd., še številni drugi, ki so s svojim delom in delovanjem kakorkoli prispevali k napredku naše družbe in gospodarstva. Med ostalimi sta priznanji prejela tudi naša sodelavca in sicer: dipl. met. inž. Starc Milko, ki je bil imenovan za častnega člana ter dipl. str. inž. Marolt Boris, ki je bil imenovan za zaslužnega člana.

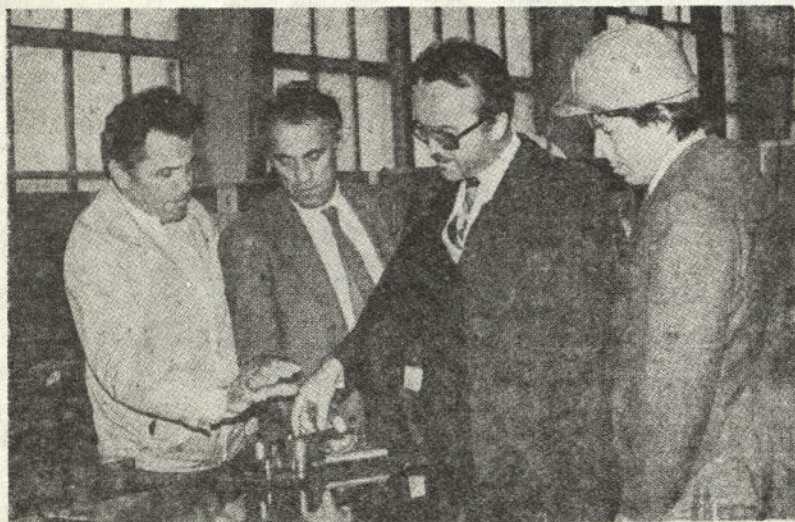
Koštomaj Peter

Štorski železarji na republiškem tekmovanju kovinarjev

V Jesenicah je bilo letos v mesecu maju 7. proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije.

Železarna Jesenice je bila organizator tekmovanja in je sprejela v svoj kraj najboljše kovinarje Slovenije. Kovinarji

so s svojim delom pokazali, da znajo narediti, kar je zares najbolj zahtevno pri svojih poklicih; pri tem mislimo na kovinostrugarje, rezkalce, varilce, livarje in druge poklice.

Podpredsednik zveznega Izvršnega sveta Zvone Dragan si je ogledal potek tekmovanja kovinarjev (foto I. Kučina) Jeseniški železar

Kadrovske vesti

V mesecu maju so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Komerički Peter, NK delavec – TT obdelava; Balić Senad, KV strojni ključavničar – livarna II; Grabner Roman, VS dipl. ing. strojništva – Valjarna II; Palir Matija, SS gradbeni tehnik – Trženje; Peček Ludvik, NK delavec – Mehanična delavnica; Dabić Milodrag, NK delavec – Livarna II; Gajić Petar, NK delavec – Livarna II; Radaković Nenad, NK delavec – Livarna II; Kokol Vincenc, NK delavec – MO litina; Kolar Alojz, NK delavec – Livarna II; Dabić Nevenko, NK delavec – Livarna II; Dolšak Snježana, NK delavec – Livarna II; Pekošak Marjan, NK delavec – Jeklovlek; Ukić Ibrahim, NK delavec – TT montaža; Mičić Miladin, KV voznik motornih vozil – Jeklarna; Fajš Štefan, NK delavec – Jeklarna; Dabić Milomir, NK delavec – Valjarna I; Jusić Mirsad, NK delavec – Livarna II; Hiti Edvard, SS strojni tehnik – Projektivni biro; Vuk Željko, NK delavec – Livarna II; Kunštek Ivan, NK delavec – Jeklarna; Murk Jožef, NK delavec – Jeklarna; Mudrinić Miroslav, VS ing. organizacije dela – TT kooperacija; Krč Jožefa, SS medicinska sestra – ambulanta.

Iz JLA so se vrnil:

Tepež Branko, KV obratni električar – Elektroobrat; Ocvirk Ervin, SS prometni tehnik – TT skladišče; Javeršek Branko, KV strojni ključavničar – Livarna I; Majoranc Janko, KV strugar – Valjarna II; Selić Rajko, SS lesni tehnik – Livarna II; Melanšek Peter, NK delavec – TT montaža; Peperko Anton, KV orodjar – TT obdelava; Pašćinski Anton, KV rezkalec – Mehanična delavnica; Cesar Janko, KV strojni ključavničar – Valjarna I; Smid Marjan, NK delavec – Livarna II; Bračun Ivan, NK delavec – Livarna II; Johan Ivan, KV strugar – MO litina.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Ilić Džuro, NK delavec – Jeklarna; Ramulić Fadil, PK plamenski rezalec – Jeklarna; Delić Dragan, NK delavec – Livarna II; Kuković Jože, NK delavec – Jeklarna; Blažičko Zdravko, žerjavovodja – Livarna I; Kamenšek Rudolf, NK delavec – El. plavž. Filipov Mile, NK delavec – Jeklarna; Kunštič Željko, NK delavec – Jeklarna; Kajgo Ivo, NK delavec – Valjarna I; Dizdarević Husein, žerjavovodja – Livarna II; Horvat Dragutin, NK delavec – Transport; Tomušić

(Nadaljevanje na 8. strani)

KADROVSKE VESTI

(Nadaljevanje s 7. strani)

lovič Mirko, NK delavec – Mehanična delavnica; Alič Mirsad, NK delavec – Livarna I; Ponjevič Sead, NK delavec – Livarna I; Trupej Jurij, NK delavec – Livarna II; Plahuta Zvonko, NK delavec – Valjarna I; Dizdarevič Fikret, NK delavec – Valjarna I; Duranovič Sejfo, voznik tež. mehanizma.

Z rednim odpovednim rokom so odšli:

Štrbuljevič Neša, kuhar – Valjarna II; Guček Vojimir, KV strugar – MO litina; Koprivc Marjan, NK delavec – Jeklovlek; Nežmah Marta – NK delavka – komunala; Cvek Milan, KV strojni ključavničar – VTS; Mitrovič Radovan, KV jedrar – Livarna II, Krošl Dušan, strojni inženir – DS za IR; Šuc Drago, KV strojni ključavničar – VTS.

V JLA je odšel:

Kolar Zvonko, KV obratni električar – Elektroobrat.

V poskusni dobi sta odšla:

Stevanović Dragiša, NK delavec – Valjarna II; Cvetko Drago, NK delavec – Livarna II.

Na novo življenjsko pot so stopili:

Bubič Živko – Livarna I; Voga Anton – Tovarna traktorjev; Krajnc Marta – Tovarna traktorjev; Pristovnik Rudi – TT montaža; Posedel Alojz – DS za EO. Vsem želimo obilo družinske sreče.

Naraščaj v družini so dobili:

Pinter Anton – Mehanična delavnica; Gorenc Janez – Energetika; Mastnak Roman – MO; Košir Ervin – Komerciala, Mačastena Rustem – Valjarna I; Laškič Esad – Valjarna I.

Vsem iskreno čestitamo.

UPOKOJENI

PUSTIVŠEK Ivan, rojen 18. 4. 1927, stanujoč Grobelce 25, p. Gorica/Slivnici. V naši delovni organizaciji se je zaposlil leta 1968 kot vsipar mase na elek-

troplavžu. Na elektrotroplavžu je delal še dela in naloge livarja in posluževalec drobilecev.

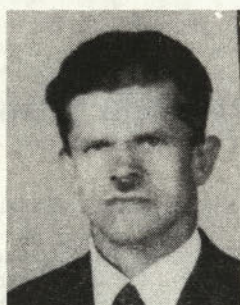
28. 5. 1983 je bil invalidsko upokojen.

STRAŠEK Ludvik, rojen 2. 7. 1924, stanujoč Tratna 6, p. Grobelno. Prva njegova zaposlitev v Železarni Štore je bila od leta 1947 do 1948. Po odsluženju kadrovskega roka si je ponovno pridobil lastnosti delavca v naši DO. Skozi vso delovno dobo je delal v valjarni. Najprej je opravljal dela in naloge škarjevca nato ravnalca fine proge, strojnika fine proge in valjarja.

31. 5. 1983 je bil redno upokojen.

BELAK Anton, rojen 29. 1. 1923, stanujoč Planinca 3, p. Šentjur. V Železarni Štore se je zaposlil leta 1963 kot transportni delavec na ekspeditu. Leta 1970 je bil premeščen v livarno II na dela in naloge livarja. Ročno jedrarska dela II. skupine je opravljal vse do upokojitve. 31. 5. 1983 je bil redno upokojen.

VODENIK Aleksander, rojen 1. 5. 1928, stanujoč Vrhe 39, p. Teharje. Prva njegova zaposlitev je bila v Cinkarni Celje. Leta 1970 si je pridobil lastnosti delavca v naši DO kot adjuster v valjarni. Tam je opravljal še dela pulista. 31. 5. 1983 je bil redno upokojen.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so pospremili našega dragega moža in očeta

GORJANCA VIKTORJA

na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodinu, godbi na pihala in vsem, ki ste darovali vence in cvetje ter številnim ostalim, ki so nam stali ob strani v teh žalostnih trenutkih.

Žalujoci: žena Matilda, sinovi Viktor, Leopold in Marjan ter hčerka Anica z družinami

ZAHVALA

Ob tragični, boleči in nenadomestljivi izgubi ljubega in skrbnega moža, sina, ata in dedka

VIKTORJA TEPEŠA iz Zadrže, Šmarje pri Jelšah

prisirčna hvala vsem, ki ste v kakršnikoli obliki pokazali, da ste ga imeli radi, ga spoštovali, nas v težkih trenutkih tolažili in nam pomagali, ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Zahvala delavcem DS za kadre in splošne zadeve za izkazano pomoč, DO Železarni Štore in delavcem TOZD elektrotroplavža. Zahvala tudi godbi štorskih železarjev in gospodinu tov. Tajnikarju Janezu za poslovnice besede.

Žalujoci: žena Ančka, mama in hčerke z družinami ter vsi sorodniki

Jeklarska

Bliska se, bliska in hrumi
v črni, nenasitni peči.
Tu črni obraz, tam trde dlani
in delo, delo. Nobeden ne govori.

Elektrode pritiskajo v jeklo,
bliska se, bliska, peč ječi,
kot da bi tisoč vragov čez njo steklo.
Bele čelade, črni obrazi. V peči žari...

Zapiska žerjava sirena.
Posoda se spušča, peč se nagiba.
Jeklo je kuhano, teče iz peči.
Bele čelade, črni obrazi. Kmalu
prišla bo nova izmena...

Andrenšek Franc

Čas med dnevom in nočjo

Razpreš dlani in skozi
prste ti zdrsi večerni molk,
zavit v pajčolan pozabe.
Čas med dnevom in nočjo.

Jutro se poraja,
zvezde spat gredo.
Čas med dnevom in nočjo.

Prvi svit trka mi na duri,
iz kotov mrak beži.
Tiho, tiho je ob tej uri.
Čas med dnevom in nočjo.

Zarja se vžiga za gorami,
jutranji svit vse bolj svetli,
tiho, otožno je med nami,
v dolini vas molči...

Andrenšek Franc

ZAHVALA

Dne 15. 5. 1983 nas je za vedno zapustil ljubi mož, oče šestih otrok, sin in brat.

MILE KNEŽEVIČ iz Štor

Iz srca se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam kakorkoli pomagali, posebej pa še njegovim sodelavcem iz livarne I, njihovemu sindikatu ter podjetju, saj ste zbrali večjo vsoto denarja v kratkem času in nam tako pomagali. Zahvaljujemo se sosedom iz iste hiše za podarjen venec ter tov. Dušanu iz Štor 18, ki nam je vsestransko pomagal.

Njegov grob leži v kraju, iz katerega je odšel v svet.

Žalujoci:

Brat, mama in žena z otroci

ZAHVALA

Kolektivu in vodstvu vaše delovne organizacije se iskreno zahvaljujemo za pomoč, ki ste nam jo nudili ob izvedbi jubilejnega koncerta.

Obenem se vam opravičujemo, ker nismo objavili vašega reklamnega oglasa v biltenu. Vaše nakazilo smo namreč prejeli po izidu biltena.

PROSVETNO DRUŠTVO
ANTON BEZENŠEK
FRANKOLOVO

Dopisujte v

Štorski
ŽELEZAR

OBVEŠČAJ IN BODI OBVEŠČEN

ŠTORSKI ŽELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORE – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.